

MIDZUID

WERKT VOOR IEDEREEN

Begroting 2020
en meerjarenraming 2020-2023

van

Gemeenschappelijke regeling WAVA,
(mede inhoudende de begroting van MidZuid B.V.)

Algemeen Bestuur d.d. 4 juli 2019

COLOFON

Missie

Samen groeien in werk.

Visie

Wij vinden dat iedereen de kans moet hebben op een zo zelfstandig mogelijk leven. Werk is hiervoor de basis. Samen met onze partners uit het bedrijfsleven, de gemeenten en maatschappelijke organisaties geloven wij in ieders talenten. Met werk versterken wij de inwoners van de regio Dongemond. Zo realiseren wij een samenleving waarin iedereen zoveel als mogelijk meedoet!

Kernwaarden

De kernwaarden van onze organisatie zijn geworteld in ons doen en laten. Ze beschrijven de manier waarop wij werken, hoe wij omgaan met elkaar en met onze partners.

- Wij zijn actief
- Wij zijn betrokken
- Wij zijn betrouwbaar
- Wij zijn professioneel

Ons verhaal

Samen met onze partners verbinden wij mensen duurzaam met werk. Eerder deden we dit vanuit de sociale werkplaats; nu in een breed netwerk als sociaal werkbedrijf. De vier gemeenten in de regio Dongemond zijn gezamenlijk eigenaar van deze organisatie. Zo geven we uitvoering en betekenis aan: samen groeien in werk!

Wij stimuleren groei

Iedereen heeft talenten en wil dat talent tot bloei brengen. Wij faciliteren die groei. Dat doen we voor mensen die een plek zoeken op de arbeidsmarkt, onze collega's en onze partners. Wij geloven in sociale oplossingen voor arbeidsmarktproblemen. Zo groeien we naar een samenleving waarin iedereen meedoet.

Samen met jou

Samen met gemeenten, UWV, bedrijven en maatschappelijke organisaties realiseren wij de inclusieve arbeidsmarkt waar iedereen een plek verdient. Samen met jou, want jij verdient een kans op werk. Samen met jou, want jij streeft naar een optimale dienstverlening voor werkzoekenden. Samen met jou, want jij biedt kansen aan anderen in jouw bedrijf. Zo versterken wij de regio Dongemond.

Iedereen verdient kansen

Voor mensen die een afstand tot de arbeidsmarkt ervaren, zijn kansen op werk niet vanzelfsprekend. Wij vinden dat iedereen altijd een kans verdient op werk. Wij helpen die te vinden of te creëren. Met diverse werkplekken bij onze partners en in ons eigen bedrijf, bieden wij de opstap die nodig is om talent te laten groeien. Zo draagt iedereen bij aan een waardevolle samenleving.

Inhoudsopgave

COLOFON	2
1. Algemene toelichting op de begroting	5
2 Begroting 2020 en meerjarenraming	8
2.1 Uitgangspunten voor de begroting.....	8
2.2 Begroting 2020 WAVA	10
2.3 Meerjarenperspectief 2020-2023 WAVA	11
2.4 Toelichting op de begroting 2020 en meerjarenraming.....	12
2.5 Samenvattend overzicht van baten en lasten	21
3 Paragrafen	22
3.1 Bedrijfsvoering.....	22
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	23
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen	28
3.4 Financiering	29
3.5 Verbonden partijen	30
Bijlage 1: Voorlopige bijdrage per gemeente	32
Bijlage 2: (Financiële) uitgangspunten	34
Bijlage 3: Begroting naar taakvelden	37
Bijlage 4: Geprognosticeerde balans en EMU-saldo	38

1. Algemene toelichting op de begroting

Inleiding

De voorliggende begroting 2020 en de meerjarenraming is gelijk aan de cijfers volgens het vastgestelde bedrijfsplan 2019 en de daarin opgenomen meerjarenraming 2020-2023. De basisinformatie van het in februari 2019 vastgestelde bedrijfsplan en de concept jaarstukken van 2018 geven op dit moment geen aanleiding om een andere begroting voor 2020 op te stellen. De door de organisatie gemaakte inschattingen voor de ontwikkelingen richting 2020 en verder zijn nog steeds valide.

Beleidsmatig heeft het bestuur van WAVA er eerder voor gekozen om de begrotingen die aan het begin van het jaar worden opgesteld beleidsarm op te stellen. Bij het opstellen van die beleidsarme begroting worden uiteraard wel de jaarcijfers van het voorgaande jaar en de bekende actuele administratieve gegevens betrokken.

In het 4^e kwartaal van 2019 zal het bedrijfsplan 2020 worden opgesteld, waarin een eerste begrotingswijziging wordt opgenomen. Bij het opstellen van het bedrijfsplan zullen de ontwikkelingen die spelen in 2019 en 2020 en van invloed zijn op de activiteiten en financiën worden betrokken.

Enkele van belang zijnde ontwikkelingen worden hierna toegelicht.

Ontwikkelingen binnen het bedrijf

In 2016/2017 is door de raden van alle deelnemende gemeenten unaniem ingestemd met de notitie 'Mensenwerk is de basis'. Daarmee heeft het bedrijf de ruimte gekregen om, naast de uitvoering van de wsw en beschut werk, activiteiten te ontwikkelen, mits deze een relatie hebben met de uitvoering van de Participatiewet. Daarmee is duidelijk richting gegeven aan de toekomst van het bedrijf. Inmiddels is enkele jaren via deze koers gewerkt en dit zal worden voortgezet in 2020. Het is de bedoeling om in 2019 'Mensenwerk is de basis' te actualiseren. De voorliggende begroting is in lijn met deze beleidsuitgangspunten opgesteld.

In het verlengde van 'Mensenwerk is de basis' is in 2017 een proces gestart met het herijken van missie, visie, koers en kernwaarden. Dit heeft geleid tot het in 2018 vaststellen van de vernieuwde missie, visie en de (bestaande) kernwaarden. In het vervolgtraject is vervolgens besloten om ook over te gaan tot een naamswijziging. Dit heeft ertoe geleid dat met ingang van 2019 de organisatie onder de nieuwe naam MidZuid naar buiten treedt.

Ten aanzien van de doelgroepmedewerkers wordt verwacht dat de lijn die na de invoering van de Participatiewet is ingezet doorzet: afname van het aantal wsw-medewerkers, waar tegenover een groei van het aantal medewerkers via beschut werk en participatiebanen. Met name bij beschut werk is in 2018 de instroom toegenomen, hoewel de taakstelling niet is

gehaald. In deze begroting wordt ervan uitgegaan dat de doelstellingen voor 2020 e.v., zowel voor beschut werk als participatiebanen gehaald kunnen gaan worden. Daarnaast wordt blijvend ingezet op andere instrumenten, zoals bijvoorbeeld leerwerken, om zo veel mogelijk mensen te ondersteunen om aan het werk te komen.

In de arbeidsmarktregio West-Brabant wordt er door de gemeenten, UWV en de Sociale Werkbedrijven samengewerkt en worden afspraken gemaakt over beleid, uitvoering en over de schaalniveau's. Dit komt ondermeer tot uitdrukking in de werkgeversbenadering in de subregio Dongemond door WSP MidZuid (voormalig WerkLink). Met betrekking tot WSP MidZuid is in 2017 een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten tussen de betrokken gemeenten, WAVA en MidZuid B.V.. De in de DVO gemaakte afspraken komen ondermeer tot uitdrukking in het feit dat met ingang 2018 voor WSP MidZuid een eigen jaarplan en begroting wordt opgesteld en vastgesteld door het dagelijks bestuur. Om die reden maakt het WSP MidZuid (financieel) geen onderdeel meer uit van deze begroting.

Binnen de subregio Dongemond wordt tussen de bedrijven ook waar mogelijk samenwerking gezocht om daarmee de bedrijfsvoering efficiënter te maken en risico's te verminderen.

De begroting 2020 in cijfers

In februari 2019 heeft het algemeen bestuur het bedrijfsplan 2019 met bijbehorende begrotingswijziging 2019 vastgesteld. Zoals hiervoor al is opgemerkt zijn de cijfers in de begroting 2020 in lijn met de meerjarencijfers uit dit bedrijfsplan. Door de landelijke ontwikkelingen rond de subsidie sw zal in de jaren tot en met 2020 sprake zijn van een negatieve ontwikkeling in het subsidieresultaat, waarna er naar verwachting een kentering zal komen. Dit heeft een belangrijke invloed op de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage in de komende jaren. Een en ander komt in de voorliggende begrotingscijfers tot uitdrukking.

In het bedrijfsplan 2019 zijn enkele aanpassingen in de presentatie doorgevoerd ten opzichte van de begroting 2019. Dit betrof enerzijds de presentatie van de nieuwe doelgroepen (nieuw beschut en P-wet) die nu afzonderlijk zichtbaar zijn in de begroting. Het saldo van deze nieuwe doelgroepen wordt ook niet meer verrekend met de PMC's. Verder zijn de participatieactiviteiten opgenomen onder de PMC's. De in het bedrijfsplan 2019 doorgevoerde aangepaste presentatie is doorgetrokken in de begroting 2020.

Vanaf 2015 zijn er vastgelegde afspraken over de opbouw en de verdeelsleutels gemeentelijke bijdrage voor de begroting en de meerjarenraming. Deze afspraken kennen een basis in collectiviteit en solidariteit, met een heldere verrekening over de zogeheten vaste lasten, maar ook een ontwikkeling richting een individuele verrekening per gemeentelijke opdrachtgever voor participatieactiviteiten. Bij de voorbereiding van het bedrijfsplan 2017 en begroting 2018 heeft het dagelijks bestuur in november 2016 het uitgangspunt vastgelegd dat de (meerjaren)begrotingen vanaf 2017 sluitend moeten zijn. Dit uitgangspunt heeft

consequenties voor de hoogte van de gemeentelijke bijdrage. In de voorliggende begroting betekent dit dat bij het bepalen van de gemeentelijke bijdrage, naast het subsidieresultaat wsw en vaste lasten, ook de overige posten uit de begroting worden betrokken.

Verwacht resultaat jaarrekening 2018

De bezuinigingen uit het verleden hebben geleid tot een structureel betere financiële bedrijfsvoering. Ook in 2018 is volgens deze lijn verder gewerkt. De concept-jaarrekening 2018 vertoont een positief resultaat, wat overigens voor deel te danken is aan incidentele factoren. In de begroting 2020 is met de structurele effecten uit de jaarcijfers 2018 rekening gehouden.

2 Begroting 2020 en meerjarenraming

2.1 Uitgangspunten voor de begroting

Bij het samenstellen van de begroting 2020 en meerjarenraming zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd.

Opzet van de begroting

De begroting van de gemeenschappelijke regeling WAVA heeft primair betrekking op de activiteiten en financiën van WAVA zelf. De bedrijfsactiviteiten vinden echter in belangrijke mate plaats binnen de 100% dochter van WAVA: MidZuid B.V. In de begroting wordt wel duidelijk onderscheid gemaakt tussen beide rechtspersonen. Dit betekent dat de (formele) begrotingscijfers uitsluitend betrekking hebben op de gemeenschappelijke regeling WAVA. Het verwachte resultaat van MidZuid B.V. komt in de begroting van WAVA tot uitdrukking in één begrotingspost: het operationeel resultaat. Om ook inzicht te verschaffen in de begrote cijfers van MidZuid B.V. is in de toelichting op de begroting een geconsolideerde begroting van WAVA en MidZuid B.V. (met toelichting) opgenomen.

De begroting is opgesteld rekening houdende met de meest recente regels op grond van het Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies (BBV).

De activiteiten waarop de begroting betrekking heeft vinden plaats in één programma: werk en re-integratie.

Financiële uitgangspunten

In het bedrijfsplan 2019 dat in februari 2019 door het algemeen bestuur is vastgesteld zijn ook de meerjarencijfers 2020 e.v. opgenomen. Aangezien er sinds het moment van opstellen van het bedrijfsplan 2019 geen sprake is van nieuwe (landelijke) ontwikkelingen, vormen de meerjarencijfers uit dit bedrijfsplan de basis voor de begroting 2020.

Een belangrijke opbrengstpost vormt de rijkssubsidie sw. Binnen het macrobudget is sprake van een prijscomponent (P) en een volumecomponent (Q). Afwijkingen in het volume kunnen effect hebben op de prijs. In deze begroting zijn de laatst bekende cijfers van het Rijk aangehouden op basis van de septembercirculaire 2018.

De (financiële) uitgangspunten die betrekking hebben op de diverse begrotingsposten zijn nader in detail uitgewerkt in bijlage 2, waarnaar wordt verwezen.

Visie, Missie en gemeentelijke bijdrage

Vanuit de vastgestelde visie en missie vervult de gemeenschappelijke regeling WAVA (hierna: WAVA) voor haar vier deelnemende gemeenten een publieke opdracht in een private omgeving. Deze opdracht luidt in de kern om mensen zo dicht mogelijk naar regulier werk te brengen en dat zo efficiënt mogelijk te doen. Dit leidt tot 3 uitgangspunten:

- Mensontwikkeling is leidend, dat betekent dat wij medewerkers zo hoog mogelijk plaatsen op de werkladder en binnen een trede hun loonwaarde of toegevoegde waarde optimaliseren.
- Wij werken duurzaam samen met onze partners en dat betekent:
  - Heldere afspraken over prijs en kwaliteit op basis van marktconforme tarieven en loonwaarden van de medewerkers.
  - Heldere afspraken over begeleiding en ondersteuning.
  - Een werkomgeving voor medewerkers conform de wettelijke eisen.
- Doelstelling is dat de bedrijfsvoering over alle werksoorten samen budgettair neutraal verloopt en dat de gemeentelijke bijdrage zoveel als mogelijk wordt beperkt. Zie in dit kader ook hetgeen in hoofdstuk 1 over de gemeentelijke bijdrage is opgemerkt, alsmede de financiële uitgangspunten die zijn opgenomen in bijlage 2.

2.2 Begroting 2020 WAVA

Bedragen * € 1.000

	Bedrijfsplan 2018	Realisatie 2018 ¹⁾	Bedrijfsplan 2019	Begroting 2020
Subsidieresultaat wsw				
Rijkssubsidie	12.783	13.123	12.033	11.359
Begeleid werken	-455	-523	-548	-514
Subsidie beschikbaar voor WAVA	12.327	12.600	11.485	10.845
Personeelslasten (na aftrek LIV)	-13.762	-13.443	-13.093	-12.492
Vervoer doelgroep	-203	-205	-194	-185
Totaal personeelskosten ca.	-13.964	-13.648	-13.287	-12.677
Subsidieresultaat wsw	-1.637	-1.048	-1.802	-1.831
Nieuw beschut				
Loonkostensubsidies	378	343	559	706
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV en bonus)	-489	-129	-755	-1.162
Subsidieresultaat nieuw beschut	-111	214	-196	-455
Doorboeking resultaat naar PMC's	111	-214	-	-
Begeleidingsvergoedingen (2018: via operat.resultaat)	-	-	466	589
Saldo nieuw beschut	-0	-	270	134
Nieuwe doelgroepen (P-wet) (2018: via operat.resultaat)				
Loonkostensubsidies	132	-	241	277
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV)	-312	-	-572	-631
Subsidieresultaat nieuwe doelgroepen	-180	-	-331	-354
Doorboeking resultaat naar PMC's	180	-	-	-
Begeleidingsvergoedingen (2018: via operat.resultaat)	-	-	136	156
Saldo nieuwe doelgroepen	-0	-	-195	-198
Subtelling saldo alle doelgroepen			-1.726	-1.895
Vaste lasten WAVA				
Gebouw	-642	-496	-533	-515
Huuropbrengst derden	250	228	235	235
Doorbelast gebruik gebouwen	455	455	455	445
Rente lening BNG	-42	-37	-36	-40
WerkLink	0	-	-	-
Energie	-116	-123	-126	-126
Vaste lasten	-95	27	-6	-
Overhead				
Personeelskosten	-266	-299	-254	-254
Doorbelasting naar MidZuid B.V.	266	299	254	254
Totaal	-	-	-	-
Overige bedrijfskosten	-13	-113	-13	-13
Operationeel resultaat MidZuid B.V.	90	-264	20	70
Onvoorzien	-100	-	-100	-100
Resultaat voor gemeentelijke bijdrage	-1.755	-1.398	-1.826	-1.939
Gemeentelijke bijdrage	1.755	1.755	1.826	1.939
Resultaat excl. incidentele baten en lasten	0	357	0	0
Incidentele baten en lasten	-	-	-	-
Resultaat exploitatie WAVA	0	357	0	0
Resultaat part.activ. te verr. met gemeenten	-	-	-	-

¹⁾ Betreffen de cijfers 2018 op basis van de concept-jaarrekening (excl. resultaat WerkLink)

2.3 Meerjarenperspectief 2020-2023 WAVA

Bedragen * € 1.000

	Bedrijfsplan	Begroting	Meerjarenraming		
	2019	2020	2021	2022	2023
Subsidieresultaat wsw					
Rijkssubsidie	12.033	11.359	11.008	10.728	10.419
Begeleid werken	-548	-514	-499	-485	-472
Subsidie beschikbaar voor WAVA	11.485	10.845	10.508	10.243	9.946
Personeelslasten (na aftrek LIV)	-13.093	-12.492	-11.782	-11.407	-10.939
Vervoer doelgroep	-194	-185	-177	-169	-162
Totaal personeelskosten ca.	-13.287	-12.677	-11.959	-11.576	-11.101
Subsidieresultaat wsw	-1.802	-1.831	-1.451	-1.333	-1.155
Nieuw beschut					
Loonkostensubsidies	559	706	828	925	1.025
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV en bonus)	-755	-1.162	-1.360	-1.520	-1.683
Subsidieresultaat nieuw beschut	-196	-455	-533	-595	-659
Begeleidingsvergoedingen	466	589	690	771	855
Saldo nieuw beschut	270	134	158	176	196
Nieuwe doelgroepen (P-wet)					
Loonkostensubsidies	241	277	312	348	383
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV)	-572	-631	-719	-803	-906
Subsidieresultaat nieuwe doelgroepen	-331	-354	-407	-455	-523
Begeleidingsvergoedingen	136	156	176	196	216
Saldo nieuwe doelgroepen	-195	-198	-231	-259	-307
Subtelling saldo alle doelgroepen	-1.726	-1.895	-1.524	-1.416	-1.267
Vaste lasten WAVA					
Gebouw	-533	-515	-504	-466	-458
Huuropbrengst derden	235	235	235	235	235
Doorbelaast gebruik gebouwen	455	445	441	410	414
Rente lening BNG	-36	-40	-46	-53	-65
WerkLink	-	-	-	-	-
Energie	-126	-126	-126	-126	-126
Vaste lasten	-6	-	-	-	-
Overhead					
Personeelskosten	-254	-254	-254	-254	-254
Doorbelaasting naar MidZuid B.V.	254	254	254	254	254
Totaal	-	-	-	-	-
Overige bedrijfskosten					
Operationeel resultaat MidZuid B.V.	-13	-13	-13	-13	-13
Onvoorzien					
	-100	-100	-100	-100	-100
Resultaat voor gemeentelijke bijdrage	-1.826	-1.939	-1.557	-1.421	-1.278
Gemeentelijke bijdrage	1.826	1.939	1.557	1.421	1.278
Resultaat excl. incidentele baten en lasten	0	0	0	0	0
Incidentele baten en lasten	-	-	-	-	-
Resultaat exploitatie WAVA	0	0	0	0	0
Resultaat part.activ. te verr. met gemeenten	-	-	-	-	-

2.4 Toelichting op de begroting 2020 en meerjarenraming

Zoals hiervoor is opgemerkt betreft deze begroting de GR WAVA. In de begroting zijn daarom uitsluitend de posten opgenomen die betrekking hebben op de GR WAVA. Hierna wordt in eerste instantie een toelichting gegeven op deze posten. Daarna wordt een overzicht gegeven van de geconsolideerde cijfers van WAVA en MidZuid B.V. en wordt, voor zover niet reeds is gebeurd in het kader van de begroting WAVA, een nadere toelichting op enkele geconsolideerde posten gegeven.

Bij de financiële ontwikkelingen in meerjarenperspectief kan het volgende worden opgemerkt. Met name het subsidieresultaat over de jaren tot en met 2020 vertoont een negatieve ontwikkeling, wat wordt veroorzaakt door de dalende subsidie van het rijk per arbeidsjaar (AJ). Aan deze daling komt een einde na 2020, waardoor vanaf 2021 sprake is van verbetering van het subsidieresultaat. Deze ontwikkeling vertaalt zich ook in de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage, die tot en met 2020 nog oploopt en in de jaren erna daalt. De toename van de gemeentelijke bijdrage verloopt overigens niet geheel parallel aan de ontwikkeling van het subsidieresultaat, omdat daarin ook de ontwikkeling van overige exploitatieposten wordt betrokken.

Subsidieresultaat sw

Het subsidieresultaat sw bestaat uit het verschil tussen de loonkosten van de sw-medewerkers en de rijkssubsidie. Aangezien de rijkssubsidie lager is dan de loonkosten is sprake van een negatief subsidieresultaat.

In het landelijke budget is tot en met het jaar 2020 rekening gehouden met een daling van het bedrag per AJ van ca. € 500 per jaar. Volgens de septembercirculaire 2018 bedraagt voor 2020 het bedrag per AJ € 24.539; in de jaren erna wordt een (lichte) stijging van dit bedrag verwacht, mede dankzij de loon- en prijscompensatie. De personeelskosten van de sw-medewerkers zijn gebaseerd op de verwachte omvang van de formatie en rekening houdende met de verwachte prijsontwikkeling (zie ook toelichting in bijlage 2, financiële uitgangspunten). Doordat het laagste niveau in het bedrag per AJ in 2020 is bereikt en doordat het aantal wsw-medewerkers geleidelijk afneemt, is er in de jaren na 2020 sprake van een verbetering van het subsidieresultaat.

De personeelskosten van de sw-medewerkers en de toerekening van de subsidie voor sw-ers die begeleid werken zijn gebaseerd op de volgende aantallen:

Uitgedrukt in FTE:

	Bedrijfsplan Begroting				
	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal FTE in dienst bij WAVA	444,6	423,7	405,6	388,7	372,7
Aantal FTE begeleid werken	21,1	20,2	19,3	18,5	17,7

Uitgedrukt in arbeidsjaren (AJ):

	Bedrijfsplan Begroting				
	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal AJ in dienst bij WAVA	456,9	435,4	416,8	399,4	383,0
Aantal AJ begeleid werken	22,0	21,0	20,1	19,2	18,4

Nieuw beschut

De kosten en opbrengsten zijn voor wat betreft het bedrijfsplan 2019 gebaseerd op het aantal medewerkers nieuw beschut volgens een publicatie van het Rijk van eind 2018, met de te realiseren aantallen ultimo 2019. Voor de jaren erna is het aantal gebaseerd op de budgetontwikkeling / ingroeieregeling. In onderstaand overzicht is de ontwikkeling van het aantal medewerkers nieuw beschut (o.b.v. 31 uur per week) weergegeven.

Medewerkers nieuw beschut	Bedrijfsplan Begroting				
	2019	2020	2021	2022	2023
Taakstelling ultimo jaar	56	69	78	86	95

Uit het financieel meerjarenperspectief blijkt dat vanaf 2020 sprake is van een forse daling in het resultaat op nieuw beschut. Dit heeft te maken met het met ingang van 2020 vervallen van de bonus beschut werk (€ 3.000 per plaatsing). Overigens wordt landelijk nog lobby gevoerd om het vervallen van de bonus van tafel te krijgen.

Participatiebanen

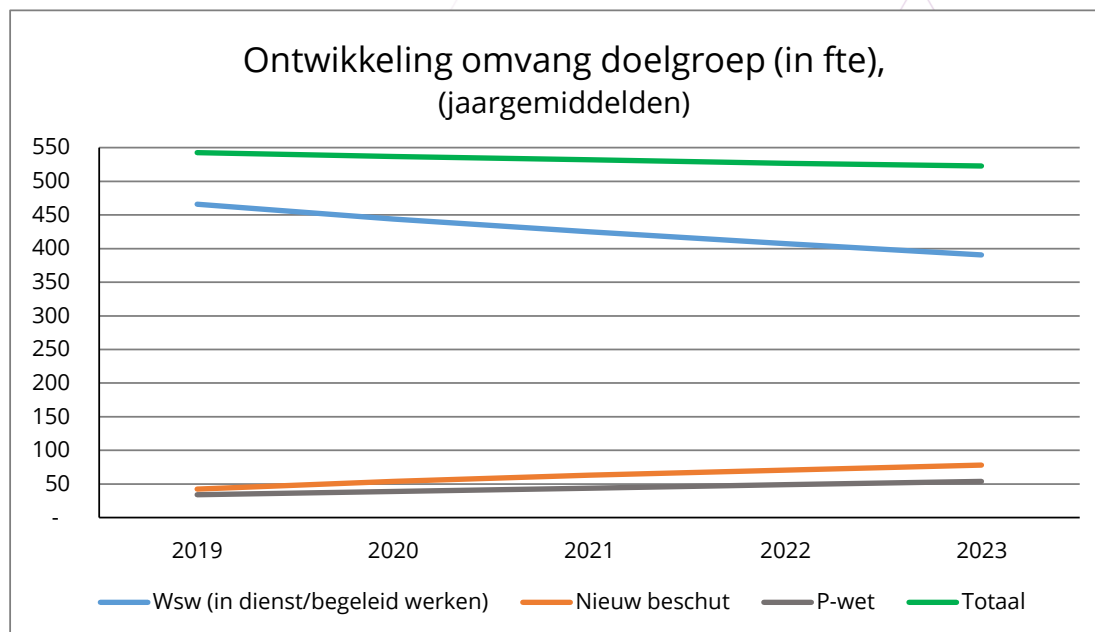
Naast de wsw en nieuw beschut wordt in de begroting uitgegaan van het aanbieden van participatiebanen (P-banen) aan mensen die óf binnen de eigen organisatie (PMC's) werken óf worden gedetacheerd. Uitgegaan wordt van een groeiende groep in de komende jaren volgens onderstaand overzicht.

	Bedrijfsplan Begroting				
	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal medewerkers met P-baan	34	39	44	49	54

Als mensen vanuit een bijstandsuitkering in dienst komen via een participatiebaan, dan leidt dit voor de betrokken gemeente tot een besparing van de uitkeringslasten (verschil tussen uitkering en loonkostensubsidie).

Ontwikkeling aantal doelgroepmedewerkers (fte)

Van de verwachte ontwikkeling in de omvang van de diverse doelgroepen kan het volgende beeld worden gegeven.

Uit dit overzicht blijkt een geleidelijke teruggang in het aantal wsw-medewerkers, die echter grotendeels wordt opgevangen door instroom van medewerkers uit de nieuwe doelgroepen beschermt werken en P-wet.

Vaste lasten

Ten opzichte van de begroting 2019 is in de vaste lasten een wijziging opgetreden. In de jaarrekening 2017 zijn de immateriële vaste activa (met betrekking tot afkoop SWAP en afsluitkosten geldlening) vervroegd afgeschreven. Hierdoor zijn met ingang van 2018 de hiermee samenhangende afschrijvingslasten onder de vaste lasten komen te vervallen. De vervroegde afschrijving heeft (in afnemende mate) effect op de jaren 2018 tot en met 2021. In de begroting 2019 kon hiermee nog geen rekening worden gehouden. Verder dalen de onder de vaste lasten opgenomen kosten van de gebouwen in de komende jaren doordat oudere investeringen geheel afgeschreven raken.

Overhead

De overhead heeft betrekking op de loonkosten van enkele reguliere medewerkers die een ambtelijke dienstbetrekking hebben binnen WAVA. Zij zijn werkzaam in (staf)functies die vallen binnen de definitie van het BBV met betrekking tot overhead.

In het BBV zijn enkele indicatoren specifiek voorgeschreven. Eén ervan betreft de overhead, uitgedrukt in een percentage van de totale lasten. Het verloop van dit kengetal is als volgt:

Bedrijfsplan Begroting					
	2019	2020	2021	2022	2023
Overhead in % totale lasten	1,6%	1,6%	1,6%	1,6%	1,7%

Aangezien de overhead in WAVA uitsluitend de loonkosten van enkele medewerkers omvat zeggen de in de tabel opgenomen percentages niet zoveel. Een beter beeld van de werkelijke overhead kan worden gevormd op basis van de geconsolideerde cijfers van WAVA en MidZuid B.V.. Daarop wordt hierna nog nader ingegaan.

Overige bedrijfskosten

Dit betreft de accountantskosten voor controle administratie en jaarrekening WAVA.

Operationeel resultaat

Dit betreft per saldo het resultaat op de activiteiten die in MidZuid B.V. zijn uitgevoerd. Aan het einde van deze paragraaf wordt daarop nog afzonderlijk (per PMC) ingegaan. Het in de begroting opgenomen operationeel resultaat is wat hoger dan hierna vermeld in de geconsolideerde cijfers, omdat de overige bedrijfskosten WAVA ook in de geconsolideerde cijfers worden meegenomen.

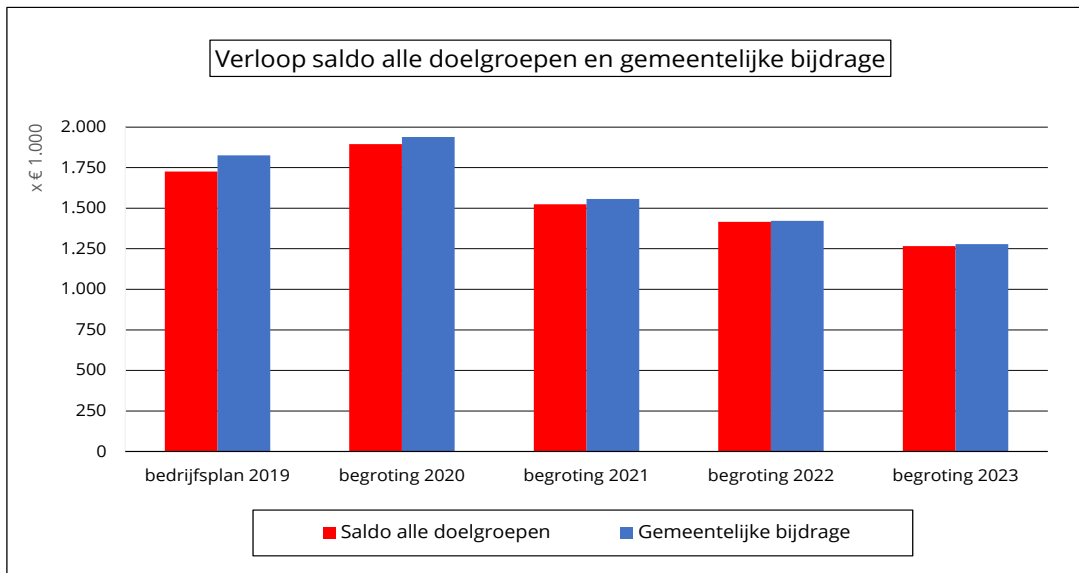
Onvoorzien

Deze post is, mede op aandringen van de Provincie als toezichthouder, opgenomen om niet begrote bijzondere kosten op te kunnen vangen.

Gemeentelijke bijdrage

Zoals hiervoor al is toegelicht zal in 2020 nog sprake zijn van een stijgende gemeentelijke bijdrage, waarna deze weer kan gaan dalen. Dit heeft vooral te maken met de subsidieresultaten/saldi van de doelgroepmedewerkers. Zoals in hoofdstuk 1 is opgemerkt is de presentatie in de begroting aangepast, waardoor beter inzichtelijk wordt gemaakt wat het verschil is tussen de loonkosten en subsidie/begeleidingsvergoeding van de diverse doelgroepen.

Van het verwachte verloop van de gemeentelijke bijdrage, in relatie tot de ontwikkeling van het subsidieresultaat sw / saldi nieuwe doelgroepen, kan het volgende overzicht worden gegeven.

Ontwikkeling EMU-saldo

De cijfers met betrekking tot de ontwikkeling van het EMU-saldo zijn opgenomen in bijlage 4, waarnaar wordt verwezen.

Incidentele baten en lasten

In de begrotingscijfers 2020 e.v. zijn geen incidentele baten en/of lasten opgenomen; de vermelde cijfers zijn derhalve alle structureel van karakter.

Geconsolideerde cijfers

Zoals hiervoor al is opgemerkt vindt een belangrijk deel van de activiteiten plaats binnen MidZuid B.V. Deze activiteiten vertalen zich uiteindelijk in het operationeel resultaat zoals opgenomen in de begroting van WAVA. Ter verbetering van het inzicht in deze post, zijn hierna de geconsolideerde begrotingscijfers van WAVA en MidZuid B.V. opgenomen.

Begroting WAVA en MidZuid B.V., geconsolideerd

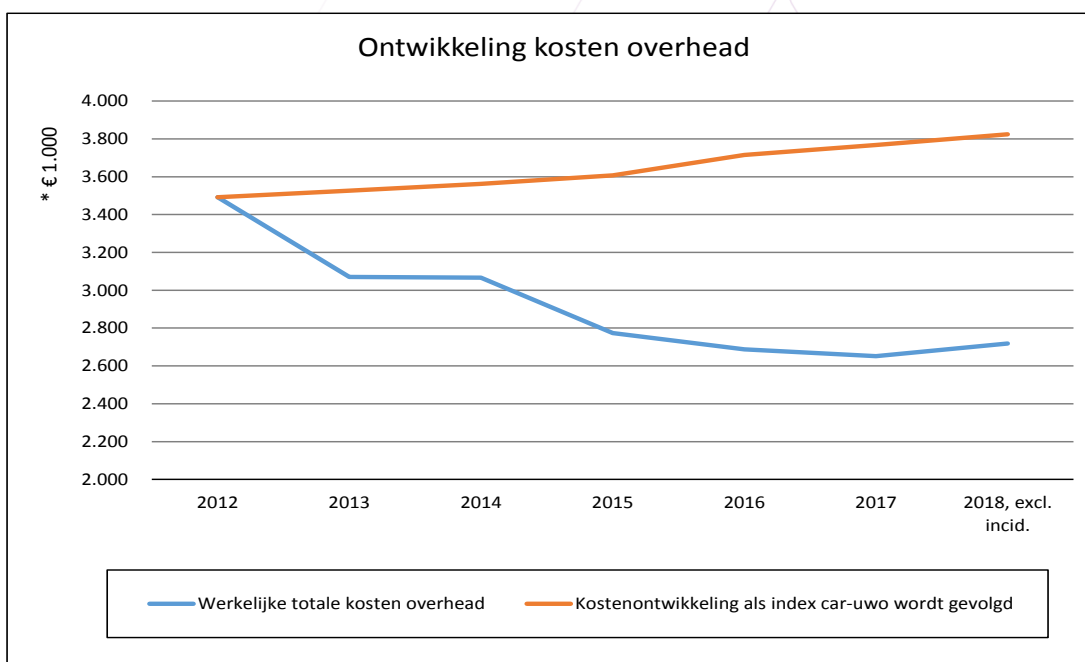
	Bedrijfsplan 2019	Begroting 2020	Meerjarenraming		
			2021	2022	2023
<i>Bedragen * € 1.000</i>					
Subsidieresultaat wsw					
Rijkssubsidie	12.033	11.359	11.008	10.728	10.419
Begeleid werken	-548	-514	-499	-485	-472
Subsidie beschikbaar voor WAVA	11.485	10.845	10.508	10.243	9.946
Personeelslasten (na aftrek LIV)	-13.093	-12.492	-11.782	-11.407	-10.939
Vervoer doelgroep	-194	-185	-177	-169	-162
Totaal personeelskosten ca.	-13.287	-12.677	-11.959	-11.576	-11.101
Subsidieresultaat wsw	-1.802	-1.831	-1.451	-1.333	-1.155
Nieuw beschut					
Loonkostensubsidies	559	706	828	925	1.025
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV en bonus)	-755	-1.162	-1.360	-1.520	-1.683
Subsidieresultaat nieuw beschut	-196	-455	-533	-595	-659
Begeleidingsvergoedingen	466	589	690	771	855
Saldo nieuw beschut	270	134	158	176	196
Nieuwe doelgroepen (P-wet)					
Loonkostensubsidies	241	277	312	348	383
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV)	-572	-631	-719	-803	-906
Subsidieresultaat nieuwe doelgroepen	-331	-354	-407	-455	-523
Begeleidingsvergoedingen	136	156	176	196	216
Saldo nieuwe doelgroepen	-195	-198	-231	-259	-307
Subtelling saldo alle doelgroepen	-1.726	-1.895	-1.524	-1.416	-1.267
Vaste lasten WAVA					
Gebouw	-533	-515	-504	-466	-458
Huuropbrengst derden	235	235	235	235	235
Doorbelast gebruik gebouwen	455	445	441	410	414
Rente lening BNG	-36	-40	-46	-53	-65
Energie	-126	-126	-126	-126	-126
Vaste lasten	-6	-	-	-	-
Overhead					
Bedrijfskosten	-944	-922	-910	-908	-904
Indirect personeel	-1.952	-1.942	-1.942	-1.942	-1.942
Doorbelast gebruik gebouw	-111	-108	-107	-100	-101
Doorbelasting naar PMC's (en WSP MidZuid)	3.007	2.973	2.959	2.950	2.947
	-	-	-	-	-
Exploitatieresultaat PMC's					
Omzet (excl. begel.vergoedingen) incl.subs.BW	10.426	10.416	10.400	10.385	10.372
Kosten van de omzet	-2.469	-2.455	-2.449	-2.443	-2.437
Netto omzet	7.956	7.961	7.951	7.943	7.934
Begel.vergoed./nettoloonkn. P-banen/beschut	-	-	-	-	-
Loonkosten direct	-4.299	-4.299	-4.299	-4.299	-4.299
Doorbelast gebr. gebouw	-328	-321	-318	-295	-297
Beheerskosten	-353	-348	-346	-342	-340
Doorbelasting overhead	-2.970	-2.936	-2.922	-2.913	-2.910
Totaal kosten PMC's	-7.950	-7.904	-7.885	-7.848	-7.846
Operationeel resultaat PMC's	7	57	66	94	88
Onvoorzien	-100	-100	-100	-100	-100
Resultaat voor gemeentelijke bijdrage	-1.826	-1.939	-1.557	-1.421	-1.278
Gemeentelijke bijdrage	1.826	1.939	1.557	1.421	1.278
Resultaat excl. incidentele baten en lasten	0	0	0	-0	0
Incidentele baten en lasten	-	-	-	-	-
Te bestemmen resultaat operationeel	0	0	0	-0	0

Toelichting op de geconsolideerde cijfers

Hierna worden nog enkele specifieke posten in het overzicht met geconsolideerde cijfers toegelicht, voor zover niet reeds toegelicht naar aanleiding van de begrotingscijfers van WAVA (hiervoor).

Overhead WAVA/MidZuid B.V.

De kosten van overhead zijn in de afgelopen jaren fors gedaald, wat blijkt uit onderstaande grafiek (waarin de ontwikkeling in de overhead tevens is afgezet tegen de salariskostenontwikkeling volgens de car-uwo).

Inmiddels is de ondergrens van de kosten van overhead bereikt, aangezien verdere bezuinigingen de goede, professionele bedrijfsvoering in gevaar brengen. De kosten van overhead zullen zich naar verwachting in de komende jaren stabiliseren. Dit betekent overigens niet dat niet nauwlettend wordt bewaakt hoe de kosten zo beperkt mogelijk gehouden kunnen worden.

De ontwikkeling van de overhead, uitgedrukt in een percentage van de totale lasten, is in onderstaande tabel zichtbaar gemaakt. Volledigheidshalve wordt daarbij nog opgemerkt dat in de geconsolideerde cijfers het begrip overhead ruimer wordt geïnterpreteerd dan volgens de definitie in het BBV.

Bedrijfsplan Begroting					
	2019	2020	2021	2022	2023
Overhead in % totale lasten, geconsolideerd	11,6%	11,6%	11,8%	11,8%	11,9%

Gelet op de ontwikkeling van de doelgroepen (terugloop wsw en toename overige doelgroepen) en de verwachte toename in het aantal participatietrajecten en participatieproducten wordt verwacht dat de bedrijfsactiviteiten op een constant niveau blijven. De overheadkosten dalen licht door afnemende afschrijvingen en kosten van ICT. In bovenstaande tabel zijn de overheadkosten uitgedrukt in een percentage van de totale lasten. De lichte stijging van het percentage vloeit niet voort uit een stijging van de overheadkosten, maar een daling van de totale lasten. Doordat de doelgroepen qua samenstelling wijzigen dalen namelijk de lasten per saldo (mensen via P-banen komen in de plaats van sw-medewerkers die relatief duurder zijn). Overigens is het percentage overhead in vergelijking tot overheidsinstellingen en de semi-publieke sector laag te noemen.

PMC's totaal

De mogelijkheden tot het realiseren van omzet zijn sterk afhankelijk van het aantal beschikbare mensen. In de komende jaren zal sprake zijn van terugloop van het aantal sw-medewerkers. Hiertegenover staat een toename van het aantal medewerkers vanuit andere doelgroepen: beschut werk en participatiebanen. Zoals uit het hiervoor opgenomen overzicht met doelgroepmedewerkers blijkt, vertoont de totale populatie doelgroepmedewerkers een beperkte daling, waardoor de verwachting is dat de omzet van de PMC's in de komende jaren redelijk op peil kan blijven. Voor wat betreft de met de omzet samenhangende kosten kan in algemene zin gesteld worden dat deze flexibel meebewegen met de omzet.

Meerjarenbeeld per PMC

Algemeen

De resultaten van de PMC's bestaan enerzijds uit de netto-omzetten en de directe kosten van de PMC's. Anderzijds zijn in de resultaten ook doorbelaste kosten van overhead en gebouwen begrepen. Deze doorbelastingen zullen in de komende jaren licht gaan dalen, zoals hiervoor is toegelicht.

Beschermd werk

De verwachting bij deze PMC is, dat de omzet de komende jaren op peil kan blijven. Door de aard van de werkzaamheden zijn de toegevoegde waarden relatief laag, zodat sprake is van een negatief operationeel resultaat. Naar verwachting zal dit negatieve resultaat de komende jaren iets afnemen, met name door de lagere doorbelaste kosten.

Groepsdetachering

Ook bij groepsdetachering is de verwachting dat de omzet op peil blijft en de doorbelaste kosten iets gaan dalen. Ook bij deze PMC worden negatieve operationele resultaten verwacht die in lijn liggen met de afgelopen jaren.

Publieke dienstverlening

Onder deze PMC vallen de activiteiten groenvoorziening, beheer milieustations, fietsenstallingen en postbezorging. Naar verwachting zal de omzet in de komende jaren stabiel blijven. Er is wel potentie tot groei van de omzet, maar de vraag is of voldoende mensen vanuit de doelgroep beschikbaar zijn/komen om daaraan invulling te kunnen geven. Indien dat niet het geval is leidt dat tot relatief hoge kosten van werken derden. In de begroting wordt daarom (nog) uitgegaan van een stabiele omzet en een daarmee samenhangend stabiel positief resultaat.

Facilitaire dienstverlening.

Onder deze PMC vallen de activiteiten met betrekking tot schoonmaak en catering. Door de instroom vanuit nieuwe doelgroepen blijft het aantal medewerkers in deze PMC stabiel en blijft naar verwachting de omzet op niveau. Het operationeel resultaat van deze PMC blijft stabiel, licht positief.

Individuele Plaatsing & Detachering

Bij deze PMC is de verwachting dat de uitstroom van sw-medewerkers niet volledig gecompenseerd kan worden met mensen uit de nieuwe doelgroepen. Dit zal een dalend effect hebben op de omzet. Door iets lagere doorbelaste kosten blijft het operationeel resultaat in de komende jaren redelijk op niveau.

Participatieactiviteiten

Zoals in hoofdstuk 1 is toegelicht zijn de participatieactiviteiten nu onder de PMC's opgenomen. De activiteiten worden nog wel afzonderlijk met de gemeenten afgerekend. Voor de komende jaren wordt overigens een resultaat rond het nulpunt verwacht. De verwachting voor de komende jaren is dat de netto-omzet en het operationeel resultaat stabiel zullen blijven.

2.5 Samenvattend overzicht van baten en lasten

Volgens het BBV is een samenvattend overzicht van baten en lasten voorgeschreven. Dit overzicht is hierna opgenomen.

Overzicht van baten en lasten, begroting 2020			
<i>Bedragen * € 1.000</i>	Baten	Lasten	Saldo
Totaal programma	15.777	-15.677	100
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	254	-254	-
Heffing Vpb	-	-	-
Onvoorzien	-	-100	-100
Saldo van baten en lasten	16.031	-16.031	0
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-	-
Resultaat	16.031	-16.031	0

3 Paragrafen

3.1 Bedrijfsvoering

De toelichtingen in deze alinea zijn gebaseerd op de bedrijfsvoering van de GR WAVA en MidZuid B.V. gezamenlijk, aangezien de bedrijfsvoering in belangrijke mate plaatsvindt binnen MidZuid B.V..

Ontwikkelingen in de bedrijfsvoering

Door het vaststellen van de notitie 'Mensenwerk is de basis' heeft het bedrijf de ruimte gekregen om, naast de uitvoering van de wsw en beschut werk, activiteiten te ontwikkelen, mits deze een relatie hebben met de uitvoering van de Participatiewet. Daarmee is duidelijk richting gegeven aan de toekomst van het bedrijf. Het jaar 2017 was het eerste jaar waarin volgens deze koers is gewerkt. Dit wordt in de komende jaren doorgezet. Dit komt in de begroting ondermeer tot uitdrukking in de samenstelling en ontwikkeling van het personeelsbestand (waaronder P-banen) en in de verdere uitbouw van participatieactiviteiten. In 2019 zal 'Mensenwerk is de basis' worden geactualiseerd.

Ook de ontwikkelingen rond de samenwerking binnen de arbeidsmarkt risico hebben (via het sectorplan) effect op de bedrijfsvoering, bijvoorbeeld door het via de samenwerking zoeken naar mogelijkheden om efficiënter te werken en risico's te verminderen.

Ontwikkelingen in samenstelling personeel

Hierna wordt ingegaan op de verwachte ontwikkelingen in de samenstelling van het personeel: de doelgroepmedewerkers en de reguliere medewerkers.

Doelgroepmedewerkers

Doordat geen instroom vanuit de wsw plaatsvindt zal het aantal sw-medewerkers de komende jaren een dalende lijn laten zien. Dit wordt in belangrijke mate gecompenseerd door de verwachte instroom vanuit de nieuwe doelgroepen, nieuw beschut en P-banen. Per saldo zal het aantal doelgroepmedewerkers in de komende jaren naar verwachting licht gaan dalen. In paragraaf 2.4 is een overzicht gegeven van het verwachte verloop.

Reguliere medewerkers

In de afgelopen jaren is een forse bezuinigingsslag doorgevoerd. Vooral door het invoeren van andere manieren van werken en het hanteren van een "vacaturestop, tenzij", is de formatie met ongeveer 10% gekrompen. Bovendien is er intern een beweging op gang gebracht om binnen het reguliere personeel meer medewerkers te verplaatsen van een overheadfunctie naar een functie in de directe aansturing of begeleiding van medewerkers. In het bedrijfsplan 2019 is overigens uitgegaan van een lichte stijging van de (directe) formatie, voornamelijk in verband met uitbreiding werkzaamheden van PMC's en begeleiding van

doelgroepmedewerkers. De begroting 2020 is gebaseerd op de formatie volgens het bedrijfsplan 2019.

Enkele uitgangspunten met te bereiken doelen

In het voorgaande zijn al enkele cijfers genoemd met betrekking tot aantallen medewerkers e.d.

Voor 2020 gelden de volgende te bereiken aantallen voor nieuwe doelgroepen:

- nieuw beschut, te realiseren aantal ultimo 2020 (o.b.v. budgetontwikkeling; gebaseerd op 31 uur per week): 69
- aantal medewerkers via P-baan: 39

Voor wat betreft het bereiken van de hiervoor genoemde aantallen medewerkers voor nieuw beschut en P-wetters spelen overigens de deelnemende gemeenten een grote rol, aangezien deze mensen (deels) door hen worden voorgedragen.

Het aantal sw-medewerkers zal gaan dalen, maar deze daling is voor het bedrijf niet beïnvloedbaar. Om die reden wordt het aantal hier niet als afzonderlijk doel genoemd. De verwachte aantallen op basis van de landelijke uitstroomcijfers zijn vermeld in paragraaf 2.4.

De mensontwikkeling is een belangrijk uitgangspunt binnen het bedrijf. Doordat de instroom voor de wsw is beëindigd worden ook de mogelijkheden tot verdere groei op de werkladder voor deze doelgroep beperkter. Het uitgangspunt voor de komende jaren blijft om het aantal stijgers en dalers op de werkladder ten minste in evenwicht te houden en liefst per saldo een stijging te realiseren. Om dat te kunnen bereiken is voldoende instroom van mensen uit de nieuwe doelgroepen noodzakelijk.

Er wordt naar gestreefd om medewerkers een werkplek zo dicht mogelijk bij de eigen woonomgeving te bieden. In 2018 werkte 57% van de sw-medewerkers binnen de eigen gemeente. Uitgangspunt is om het percentage tenminste op dit niveau te houden. Bij dit uitgangspunt moet wel de kanttekening worden gemaakt dat werk gezocht moet worden dat past bij de talenten van de betrokken werknemer.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandscapaciteit

Onder weerstandscapaciteit worden de middelen en mogelijkheden bedoeld die de organisatie heeft om niet begrote kosten te dekken.

De weerstandscapaciteit bestaat voornamelijk uit de algemene reserve. Eind 2018 bedraagt de algemene reserve € 1.224.000 vóór de resultaatbestemming over 2018. Naast de algemene reserve is in de begroting € 100.000 opgenomen voor onvoorziene uitgaven.

De algemene reserve dient om onvoorziene risico's die samenhangen met de uitvoering af te dekken. In december 2013 heeft het Algemeen bestuur het volgende beleid vastgesteld:

1. WAVA brengt jaarlijks alle risico's die verbonden zijn aan haar activiteiten en de bedrijfsvoering in beeld.
2. WAVA splitst deze risico's enerzijds in vaste lasten en subsidieresultaat en anderzijds in overhead en exploitatieresultaat.
3. De berekening voor de weerstandscapaciteit voor WAVA wordt gebaseerd op 3 % van de absolute bedragen van de aan WAVA toe te rekenen opbrengsten en kosten in de onderdelen overhead en exploitatieresultaat.
4. Een minimumomvang van de weerstandscapaciteit vast te stellen omdat WAVA niet gewoon is gedurende het boekjaar begrotingswijzigingen door te voeren.
5. De minimumomvang van de weerstandscapaciteit vast te stellen op 1 maal het berekende jaarrisico, het maximum op tweemaal dit risico.
6. De berekening van de weerstandscapaciteit is niet maatgevend voor een berekening van de bestemming bij het rekeningresultaat. Dat laatste vindt elk jaar apart plaats, waarbij wel het minimumniveau van de weerstandscapaciteit in acht wordt genomen.

Hierbij wordt nog opgemerkt dat de algemene reserve beleidsmatig niet gerelateerd is en ook niet bedoeld is voor het opvangen van risico's en fluctuaties in de subsidie-systematiek. Bij het vaststellen van de resultaatbestemming over 2014 is door het bestuur overwogen om hiervoor eventueel een aparte risico- en egaliseringsreserve te vormen. Begin 2015 is echter besloten tot het alternatief dat de individuele gemeenten hiervoor een eigen risicoreserve aanhouden.

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2017 is op grond van de genoemde uitgangspunten de bandbreedte van de algemene reserve als volgt berekend: ondergrens € 612.000; bovengrens € 1.224.000. De stand van de algemene reserve ultimo 2018 bevindt zich dus op het maximum (op grond van de voorlopige cijfers 2018 kunnen deze grenzen wat verhoogd worden; daarover moet nog een besluit worden genomen bij het vaststellen van de jaarrekening 2018).

Ter afdekking van de hierna geïnterpreteerde risico's is een weerstandscapaciteit beschikbaar van € 1.224.000 (algemene reserve) + € 100.000 (onvoorzien) = € 1.324.000.

Risico-inventarisatie (financieel)

In deze risico-inventarisatie worden de risico's onderscheiden in de risico's die samenhangen met de vaste lasten en subsidieresultaat en anderzijds de risico's met betrekking tot overhead en exploitatieresultaat. De gekwantificeerde risico's kunnen vervolgens worden gerelateerd aan de omvang van de weerstandscapaciteit.

Risico's in samenhang met vaste lasten en subsidieresultaat:

- Het macrobudget voor de sw is gefixeerd op een vast bedrag, dat alleen voor loon- en prijsontwikkelingen wordt aangepast. Het macrobudget bestaat uit een prijscomponent (P) en een volumecomponent (Q). De gevolgde methodiek is dat het macrobudget gelijk blijft en dat mutaties in Q leiden tot aanpassingen in de P. Als landelijk het volume achterblijft dan zal de prijscomponent per fte stijgen en andersom. Dit brengt risico's met zich mee die moeilijk zijn in te schatten. In de begroting is rekening gehouden met de laatst bekende cijfers (september-circulaire 2018).

In opdracht van het ministerie heeft Berenschot de 2^e thermometer wsw uitgevoerd (over de jaren 2015-2016),, waaruit blijkt dat als gevolg van rijks bezuinigingen ook in de komende jaren sprake is van een forse financiële problematiek rond de sw-financiering. Dit kan volgens Berenschot niet worden opgevangen met verbeteringen in het operationele resultaat. Dit betekent dat aanvullende middelen nodig zijn. Volgens de staatssecretaris zijn deze middelen via het IBP (interbestuurlijk programma) beschikbaar, maar deze mening wordt niet gedeeld door Cedris en de VNG.

Vorenstaande risico's dragen in sterke mate een politiek karakter en kunnen niet goed worden gekwantificeerd.

- De bijdrage per AJ waarmee in de begroting is gerekend, is gebaseerd op de septembercirculaire 2018 en bedraagt voor het jaar 2020 € 24.539. Indien de situatie zich voordoet dat landelijk de uitstroom in 2018 lager blijkt te zijn dan waarmee rekening is gehouden zou het budget verder kunnen dalen. Voor 2020 kan dit risico maximaal € 108.000 bedragen. De kans hierop wordt ingeschat op 50%.
  - Het risico bestaat dat de uitstroom van de Wsw-medewerkers bij WAVA ten opzichte van de in het budget berekende blijfkans achterblijft. Door de systematiek van T-1 betekent dit dat WAVA in die omstandigheid voor het verschil van de medewerkers de salarislasteren voor één jaar moet voorfinancieren. Het risico voor 2020 wordt ingeschat op maximaal 6 arbeidsjaren (loonkosten € 172.000). De kans dat dit risico zich voordoet wordt ingeschat op 50%.
  - In de cao SW was afgesproken dat de loonkostenstijging wordt gekoppeld aan de loon- en prijsontwikkeling (LPO) van het budget, waardoor dit in principe niet tot een extra risico leidt. Er wordt vanuit gegaan dat in de nieuwe cao deze systematiek wordt voortgezet. Het loon van een grote groep sw-medewerkers ligt echter op het niveau van het wettelijk minimumloon (WML), zodat die ontwikkeling in ieder geval wel gevolgd moet worden, ongeacht of er sprake is van de LPO ontwikkeling in het budget. Een WML-stijging van 1% die niet tot compensatie zou leiden heeft een effect € 65.000; de kans hierop wordt ingeschat op 50% (risico dus € 33.000)
- Overigens loopt de huidige cao voor het sw-personeel tot en met 31 december 2018.

Aangezien de onderhandelingen over een nieuwe cao nog niet zijn afgerond is nog niet duidelijk is wat de eventuele (financiële) consequenties hiervan zullen zijn.

- Met ingang van 2017 is de LIV (lage inkomens voordeel) ingevoerd. Het LIV is van toepassing op medewerkers die tussen de 100% en 125% van het wettelijk minimumloon (WML) verdienen. Voor deze groep kan, mits aan voorwaarden van het aantal gewerkte uren e.d. wordt voldaan, een vergoeding in het kader van het LIV worden ontvangen, die overigens pas een jaar later wordt uitbetaald. Inmiddels is er een jaar ervaring opgedaan met het LIV. De omvang van het bedrag aan LIV kan vanuit de salarisadministratie redelijk worden benaderd. Een onzekerheid blijft echter het landelijke plafond in de middelen die voor LIV beschikbaar zijn. In de begroting is rekening gehouden voor LIV-opbrengsten voor de doelgroepen wsw, beschut werk en p-wetters, totaal € 220.000. Deze opbrengsten zijn voorzichtig ingeschat, maar door de hiervoor geschetste onzekerheden bestaat het risico dat de begrote opbrengsten niet worden gehaald. Dit risico wordt ingeschat op 25 % (omvang risico dus € 55.000).
- Op grond van de Wet Werk en Zekerheid moet aan werknemers (ook sw-medewerkers) die ziek uit dienst gaan een transitievergoeding worden betaald. Inmiddels heeft de Minister hiervoor een aanpassing doorgevoerd, waardoor vanaf 2020 de transitievergoeding aan werknemers die na 2 jaar ziekte uit dienst gaan wordt betaald door het Algemeen werkloosheidsfonds (Awf). Deze regeling heeft terugwerkende kracht voor alle ontslagen vanaf 1 juli 2015.

Risico's met betrekking tot de overhead en exploitatieresultaat:

- Het niet geheel realiseren van de begrote netto-opbrengst. De omzet wordt deels gerealiseerd bij de deelnemende gemeenten en deels op de vrije markt. De mogelijkheden om de begrote omzet te realiseren zijn dan ook afhankelijk van de takenpakketten van onze deelnemende gemeenten en van de economische-/marktsituatie. De begrote omzetten zijn zo goed als mogelijk ingeschat, maar door veranderende omstandigheden bestaat het risico dat deze niet wordt gehaald. Kans van optreden is minder dan 50% en omvang risico is € 52.000.
- Voor het realiseren van omzet is het nodig om voldoende mensen te hebben die bij de diverse PMC's kunnen worden ingezet. De terugloop van het aantal sw-medewerkers heeft hierop een negatief effect. In de begroting is er mee rekening gehouden dat deze terugloop voor een belangrijk deel kan worden gecompenseerd door medewerkers die via nieuw beschut werken of P-banen instromen, alsmede ook de begeleidingsvergoeding die zij meebrengen. Als deze verwachtingen niet uitkomen kan het gaan voorkomen dat opdrachten niet kunnen worden geaccepteerd of teruggegeven moeten worden. Het financieel risico hiervan wordt ingeschat op € 390.000 en de kans daarop op 50% (omvang risico dus € 195.000).
- De loonkosten van het reguliere personeel zijn gebaseerd op de CAR-UWO en de daarin gemaakte afspraken voor loonontwikkeling. De looptijd van de huidige cao is tot

1 januari 2019. Aangezien de onderhandelingen over een nieuwe cao nog niet zijn afgerond is nog niet duidelijk wat de eventuele (financiële) consequenties hiervan zullen zijn. In de begroting zijn de loonkosten overigens per 1 januari 2019 wel geïndexeerd (in jaren erna wordt hetzelfde prijsniveau voor kosten en opbrengsten aangehouden).

Als alle hier genoemde risico's (exclusief de risico's die betrekking hebben op de subsidiesystematiek) zich tegelijk zouden voordoen maal de kans, dan zou dat een bedrag omvatten van € 335.000. Hiertegenover staat een weerstandscapaciteit van € 1.324.000. Hierbij wordt nog opgemerkt dat de kans dat alle hiervoor genoemde risico's zich tegelijk zullen voordoen zeer klein is.

Hierna is een overzicht opgenomen van het verwachte verloop van de reserves.

Overzicht verloop reserves							
<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begrotingsjaar 2020				Meerjarenraming (saldi 31-12)		
	Saldo 1-1	Bij	Af	Saldo 31-12	2021	2022	2023
Algemene reserve	1.224	-	-	1.224	1.224	1.224	1.224
Resultaat lopend jaar	-	-	-	-	-	-	-
Totaal reserves	1.224	-	-	1.224	1.224	1.224	1.224

Voorzieningen

Bij het beoordelen van de financiële positie is het ook van belang of de voorzieningen op peil zijn. WAVA beschikt ultimo 2017 naast de voorziening voorzienbare verplichtingen (€ 20.000; betreft verplichtingen voortkomend uit de archiefwet) over een voorziening voor groot onderhoud. Deze is nader toegelicht, inclusief een overzicht van het verloop, in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Op grond van de thans aanwezige kennis kan worden geconcludeerd dat de omvang van de voorzieningen toereikend is.

Financiële positie en kengetallen

Door middel van onderstaande kengetallen wordt inzicht gegeven in de financiële positie van GR WAVA.

De netto schuldquote geeft de verhouding weer tussen schulden minus vorderingen en overige opbrengsten. Een netto schuldquote tussen 0% en 90% wordt als normaal beschouwd.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin men in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. Dit kengetal geeft het percentage eigen vermogen weer ten opzichte van het totale vermogen. De minimumnorm voor deze ratio wordt gesteld op 30%.

Het kengetal structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Kengetallen	Verloop van de kengetallen					
	Jaarrek. 2018	Begroting: 2019	2020	2021	2022	2023
Netto schuldquote	38,9%	39,8%	41,3%	42,0%	41,2%	40,2%
Netto schuldquote, gecorrigeerd voor verstrekte leningen	38,9%	39,8%	41,3%	42,0%	41,2%	40,2%
Solvabiliteitsratio	16,0%	13,3%	14,3%	14,5%	14,5%	15,4%
Structurele exploitatieruimte	2,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

De netto schuldquote blijft in de vermelde jaren ongeveer op hetzelfde niveau.

De solvabiliteitsratio voldoet nog niet aan de hiervoor genoemde minimumnorm, hetgeen te maken heeft met in het verleden aangetrokken leningen.

Het is bij WAVA niet de bedoeling om structureel (positieve) resultaten te boeken, maar om een sluitende exploitatie te hebben, hetgeen ook tot uitdrukking komt in het kengetal structurele exploitatieruimte.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

De activiteiten van WAVA zijn erop gericht de kapitaalgoederen, bestaande uit materiële vaste activa, voorraden en vorderingen goed te beheren. Het daartoe noodzakelijke onderhoud zal worden uitgevoerd.

Algemeen

WAVA heeft de gebouwen aan de Esdoornlaan / het Wilhelminakanaal Noord te Oosterhout in eigendom. In 2017 is op basis van een integrale inspectie de onderhoudstoestand opnieuw in beeld gebracht en is de onderhoudsplanning geactualiseerd. Bij het opstellen van het bedrijfsplan 2019 is de uitvoeringsplanning van het groot onderhoud geactualiseerd en zijn de opgenomen prijzen geïndexeerd. Het plan heeft ook als leidraad gediend voor het begrote bedrag aan uit te voeren onderhoud en als onderbouwing voor het verloop van de voorziening onderhoud.

Overigens wordt gestreefd naar optimalisatie van de verhouding tussen kosten en de hinder door werkzaamheden. Dit vindt onder meer plaats door onderdelen te bundelen en zodoende kostentechnische en planning-technische voordelen te behalen. Hierdoor kunnen onderdelen tussen de verschillende jaren doorschuiven. Voorop staat de instandhouding van de activa op het overeengekomen niveau.

Financiële consequenties

Alle kosten van doorlopend onderhoud aan gebouwen en installaties e.d. worden in de resultatenrekening opgenomen.

In het kader van het groot onderhoud is een voorziening voor het groot onderhoud beschikbaar. Zoals vermeld is in 2017 een inventarisatie van de onderhoudstoestand uitgevoerd, met daaraan gekoppeld een actualisatie van de onderhoudsprognose. Op basis daarvan is de voorziening geactualiseerd; ook zijn de dotaties en onttrekkingen in de begrote cijfers hierop gebaseerd.

Onderstaand is een overzicht opgenomen van het verwachte verloop van de voorziening onderhoud.

Overzicht verloop onderhoudsvoorziening	Begrotingsjaar 2020				Meerjarenraming (saldi 31-12)		
					2021	2022	2023
	Saldo 1-1	Bij	Af	Saldo 31-12			
Bedragen * € 1.000							
Voorziening onderhoud	626	256	616	266	144	173	259

3.4 Financiering

WAVA is in de afgelopen jaren sterk afhankelijk gebleken van externe financiering. Dit wordt veroorzaakt door het ontbreken van voldoende eigen vermogen.

Van het verloop van de langlopende leningen in het begrotingsjaar 2020 kan het volgende overzicht worden gegeven:

Lening	1	2	3	4	5	6	Totaal
Oorspronkelijk bedrag	5.000.000	5.000.000	1.000.000	1.600.000	1.000.000	1.000.000	
Ingangsdatum	2-apr-2010	29-dec-2014	29-dec-2017	28-dec-2018	27-dec-2019	29-dec-2020	
Looptijd tot	29-apr-2020	29-dec-2021	29-dec-2022	28-dec-2023	27-dec-2024	29-dec-2025	
Aflossing	jaarlijks	jaarlijks m.i.v dec. 2017	op einddatum	op einddatum	op einddatum	op einddatum	
Rentepercentage	0,30%	0,84%	0,335%	0,47%	1,20%	1,50%	
Restant bedrag 31 dec. 2019	250.000	2.000.000	1.000.000	1.600.000	1.000.000	-	5.850.000
Aflossing in 2020	-250.000	-1.000.000	-	-	-	-	-1.250.000
Nieuwe lening 2020						1.000.000	1.000.000
Restantbedrag 31 dec. 2020	-	1.000.000	1.000.000	1.600.000	1.000.000	1.000.000	5.600.000

Lening 1 was oorspronkelijk aangetrokken voor de aankoop van het pand; in de loop van 2020 vindt daarop de laatste aflossing plaats. Lening 2 heeft betrekking op verliesfinanciering (oorspronkelijk € 6 miljoen; in 2014 overgesloten voor € 5 miljoen). De leningen 3 en volgende

hebben betrekking op herfinanciering van de aflossingen op lening 2, waarbij in 2018 € 0,6 miljoen extra is aangetrokken in verband met financiering van vervanging van een deel van het wagenpark. De verwachting is dat door het geheel afgelost zijn van lening 1 in 2020, in de jaren erna ruimte gaat ontstaan om ook op de andere leningen te gaan aflossen c.q. dat minder herfinanciering nodig zal zijn.

Bij de BNG is een kredietfaciliteit beschikbaar van € 1 miljoen (met een intradaglimiet van € 1,5 miljoen).

Het betalingsverkeer is volledig geautomatiseerd en verloopt middels een systeem van elektronisch bankieren. In lijn met de bepalingen van de wet FIDO is een treasury statuut beschikbaar dat is geactualiseerd begin 2019. WAVA voldoet aan alle verplichtingen inzake het Schatkistbankieren. Dagelijks wordt het saldo beoordeeld en indien nodig afgestort ten gunste van de centrale overheid.

Gelet op de gemaakte afspraken met de deelnemende gemeenten, waarbij de begrote gemeentelijke bijdrage op kwartaalbasis vooraf wordt vergoed, wordt verwacht dat voorlopig geen beroep hoeft te worden gedaan op de kredietfaciliteit bij de BNG. In dit kader moet nog wel worden opgemerkt dat in de begroting rekening is gehouden met opbrengsten in het kader van de LIV en bonus beschut werken. Deze opbrengsten moeten worden voorgefinancierd, aangezien de betaling ervan pas plaatsvindt in het jaar volgend op het begrotingsjaar.

Geprognosticeerde balans en EMU-saldo

In bijlage 4 is de geprognosticeerde balans opgenomen, alsmede de ontwikkeling van het EMU-saldo. Daarnaast wordt verwezen.

3.5 Verbonden partijen

Overzicht verbonden partijen

De deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling WAVA zijn: Altena, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout.

Daarnaast zijn binnen de gemeenschappelijke regeling de volgende rechtspersonen aanwezig:

- MidZuid B.V., ten behoeve van het aangaan van samenwerkingsverbanden met derden, gericht op de verbetering van de mogelijkheden voor de uitvoering van de doelstelling van WAVA.

MidZuid B.V. is voor 100% eigendom van WAVA.

Het resultaat van MidZuid B.V. wordt volledig verrekend met WAVA.

- MidZuid A.I.D. B.V.; dit is een 100% deelneming van MidZuid B.V.
MidZuid A.I.D. B.V. is de entiteit waarin onder meer de werknemers vanuit andere contracten dan de WSW, ambtenaren en het regulier personeel worden verlood. De activiteiten van MidZuid A.I.D. B.V. worden volledig verrekend met MidZuid B.V.

Bijlage I: Voorlopige bijdrage per gemeente

De gemeentelijke bijdrage bestaat uit een bijdrage in de vaste lasten en een bijdrage in het subsidieresultaat c.q. om te komen tot een sluitende begroting.

De bijdrage in de *vaste lasten* wordt over de gemeenten verdeeld op basis van een eerder vastgesteld omslagpercentage. Met ingang van de begroting 2020 zijn de via gemeentelijke bijdrage te dekken vaste lasten nihil, zodat dit niet meer leidt tot een bijdrage.

Volledigheidshalve wordt hiervan nog wel een overzicht opgenomen met de verdeelsleutels.

Verdeling vaste lasten:					
Bedragen * € 1	Omslagfactor	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Altena	26,83%	-	-	-	-
Drimmelen	12,17%	-	-	-	-
Geertruidenberg	15,61%	-	-	-	-
Oosterhout	45,39%	-	-	-	-
	<u>100,00%</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Voor de gemeentelijke bijdrage in het *subsidieresultaat/begrotingssaldo* is het aantal plaatsingen bepalend. Daarvoor is het aantal definitieve plaatsingen in 2017 als uitgangspunt genomen. Op grond van deze verdeling bedraagt de bijdrage per gemeente in het subsidieresultaat/begrotingssaldo:

Verdeling subsidieresultaat / begrotingssaldo					
Bedragen * € 1	Omslagfactor	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Altena	167	544.224	437.007	398.835	358.699
Drimmelen	72	234.635	188.410	171.953	154.649
Geertruidenberg	93	303.071	243.363	222.106	199.755
Oosterhout	263	857.071	688.220	628.106	564.897
	<u>595</u>	<u>1.939.000</u>	<u>1.557.000</u>	<u>1.421.000</u>	<u>1.278.000</u>

Hierbij

wordt nog opgemerkt dat bovengenoemde bedragen voorschotbedragen zijn. Bij de jaarrekening vindt een onderlinge verrekening plaats op basis van het werkelijk aantal plaatsingen in dat jaar.

De totale bijdrage per gemeente is opgenomen in onderstaande tabel:

Totale bijdrage per gemeente				
<i>Bedragen * € 1</i>	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Altena	544.224	437.007	398.835	358.699
Drimmelen	234.635	188.410	171.953	154.649
Geertruidenberg	303.071	243.363	222.106	199.755
Oosterhout	857.071	688.220	628.106	564.897
	<u>1.939.000</u>	<u>1.557.000</u>	<u>1.421.000</u>	<u>1.278.000</u>

Bijlage 2: (Financiële) uitgangspunten

Hierna wordt een overzicht gegeven van de bij het opstellen van de begroting gehanteerde (financiële) uitgangspunten voor de diverse begrotingsposten:

- De begroting is opgemaakt op basis van de meest recente gegevens en inzichten. De basis voor deze begroting wordt gevormd door de meerjarencijfers uit het bedrijfsplan 2019, aangezien na het opstellen daarvan geen sprake is geweest van ontwikkelingen die aanpassing van deze cijfers noodzakelijk maken.
- De kosten en opbrengsten worden zo zuiver mogelijk toegerekend aan de diverse posten in de begroting.
- De laatste bekende begrotingscijfers van het macrobudget voor de subsidie van het rijk m.b.t. de uitvoering van de wsw worden als uitgangspunt genomen voor het te verwachten subsidiebedrag. Dit betekent dat de cijfers van de septembercirculaire 2018 zijn aangehouden voor wat betreft de rijkssubsidie sw voor 2020 en volgende jaren. De macrocijfers kunnen aangepast worden aan eventuele ontwikkelingen betreffende de hoogte van het wettelijk minimumloon (WML) en de lonen in de gesubsidieerde sector. Dit wordt pas bekend in de loop van het begrotingsjaar. Hiermee is, conform bestendige gedragslijn, geen rekening gehouden. Binnen het macrobudget is sprake van een prijscomponent (P) en een volumecomponent (Q). Afwijkingen in het volume kunnen effect hebben op de prijs. In de afgelopen jaren is gebleken dat de daling van het wsw-bestand bij WAVA achterblijft op de (landelijke) verwachtingen volgens het Rijk. Dit kan financiële risico's met zich meebrengen.
- Voor de sw is rekening gehouden met een teruglopend personeelsbestand. Deze terugloop is gebaseerd op de 'blijfkans' volgens het rijksbudget met betrekking tot de deelnemende gemeenten en de daaruit voortvloeiende volumecomponent (Q). Het aldus bepaalde aantal is bepalend geweest voor de begrote rijkssubsidie als voor de berekening van de formatie/salariskosten sw-medewerkers.
- Voor nieuw beschut is uitgegaan van opbrengsten in de vorm van loonkostensubsidie en een begeleidingsvergoeding (€ 8.500 per medewerker); de bonus beschut werken (€ 3.000 per medewerker) loopt tot en met 2019 en is niet meer meegenomen in de berekeningen vanaf 2020. Het saldo op nieuw beschut is afzonderlijk zichtbaar gemaakt in de staat van baten en lasten. Het aantal medewerkers nieuw beschut voor 2019 is gebaseerd op de eind 2018 door het ministerie gepubliceerde aantallen (taakstelling ultimo 2019). Voor 2020 en volgende is het aantal hierop gebaseerd, aangepast aan de budgetontwikkeling. Deze aantallen zijn teruggerekend naar gemiddelden over het jaar.
- Voor 2020 is uitgegaan van 39 medewerkers die werkzaam zijn via een participatiebaan. Voor de jaren erna is dit aantal jaarlijks met 5 verhoogd. Verder is voor deze doelgroep rekening gehouden met een begeleidingsvergoeding van

gemiddeld € 4.000 per persoon. Het saldo op de doelgroep participatiebanen is afzonderlijk zichtbaar gemaakt in de staat van baten en lasten

- De loonkosten van de sw-medewerkers zijn gebaseerd op de cao sw. Op grond van deze cao volgt de loonontwikkeling het wettelijk minimumloon, in combinatie met de prijsontwikkeling van het rijksbudget. Verder is rekening gehouden met het lage inkomensvoordeel (LIV). Deze cao sw heeft een looptijd tot en met 31 december 2018. Voor 2019 e.v. is rekening gehouden met het doorzetten van de systematiek dat de loon- en prijsontwikkeling uit het rijksbudget via een algemene loonstijging wordt vertaald naar een algemene salarisstijging van de sw-medewerkers. De cao-onderhandelingen waren ten tijde van het opstellen van deze begroting nog niet afgerond.
- De loonkosten van het reguliere personeel zijn gebaseerd op de CAR-UWO en de daarin gemaakte afspraken voor loonontwikkeling. De looptijd van de huidige cao is tot 1 januari 2019. In de begroting zijn de salarissen per 1 januari 2019 geïndexeerd; met eventuele (loon)ontwikkelingen na deze datum is geen rekening gehouden. De reguliere formatie is gebaseerd op de formatieomvang 2019, zoals opgenomen in het bedrijfsplan 2019.
- De loonkosten van de overige medewerkers (nieuw beschut, participatiebanen) zijn gebaseerd op het wettelijk minimumloon. Ook hierbij is rekening gehouden met LIV.
- De prijzen 2020 zijn gebaseerd op het prijsniveau 2019, zoals opgenomen in het bedrijfsplan 2019. Ook voor de meerjarenbegroting is dit prijspeil aangehouden. Dit geldt zowel voor de kosten als opbrengsten.
- De omzet wordt voornamelijk gerealiseerd binnen MidZuid B.V. en maakt daarmee onderdeel uit van het operationeel resultaat in de begroting.
- Voor de diverse te factureren opbrengsten (omzet, verhuur) is in het najaar 2018 de indexatie voor 2019 vastgesteld, welke ontwikkeling is gevolgd in de begrotingscijfers. De indexeringsindex varieert, al naar gelang de werksoort en/of de geldende afspraken. Voor de jaren 2020 e.v. is, zoals hiervoor vermeld, het prijspeil 2019 aangehouden.
- Onder de vaste lasten wordt verstaan de kosten van het gebouw en de rentekosten van een lening uit het verleden. De vaste lasten worden volgens een vastgesteld percentage verdeeld over de deelnemende gemeenten (zie hiertoe bijlage 1).
- De term overhead is bij de laatste wijziging van het BBV nader gedefinieerd. De onder overhead WAVA in de begroting opgenomen kosten betreffen de ambtelijke medewerkers die werkzaam zijn in functies die binnen de nieuwe definitie van overhead vallen.

In de geconsolideerde cijfers is ook een post overhead opgenomen. Aangezien MidZuid B.V. niet hoeft te voldoen aan de verslaggevingseisen van het BBV, wordt het begrip overhead in de geconsolideerde cijfers ruimer geïnterpreteerd. Deze overhead bestaat uit de algemene bedrijfskosten en de kosten van indirect personeel. Deze posten worden begroot op basis van een realistische inschatting van de

ontwikkelingen op gebied van volume, loon en prijs. De kosten van overhead worden geheel verrekend met de PMC's.

- Het saldo van kosten en opbrengsten van de participatieactiviteiten (opgenomen onder de PMC's) wordt verrekend met de gemeenten, naar rato van de omzet die voor de diverse gemeenten is gerealiseerd. Indien sprake is van een saldo is dat in de begroting als te verrekenen met de participanten opgenomen. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt per gemeente /opdrachtgever een individuele afrekening opgemaakt, waarbij een positief saldo wordt uitgekeerd en onverhoopt negatief saldo wordt verrekend.
- Bij de PMC's publieke dienstverlening en facilitaire dienstverlening wordt een belangrijk deel van de werkzaamheden uitgevoerd ten behoeve van deelnemende gemeenten. Dat gebeurt juridisch onder het regime van quasi-inbesteding. Dat is mogelijk omdat deze omzet, en ook de omzet behaald bij bedrijven, valt onder de intentie van de opdracht van de gemeenten aan MidZuid. Daarmee wordt juridisch voldaan aan de eisen van quasi-inbesteding en past dit binnen Europese regelgeving. Dit is getoetst door een specialist in Europees aanbestedingsrecht van AKD.
- Voor het bepalen van de hoogte van de post onvoorzien is uitgegaan van 2% van de loonkosten van het reguliere personeel van WAVA en MidZuid B.V. (afgerond naar beneden). De verwachting is namelijk dat de grootste kans op onvoorzien uitgaven in de personele sfeer ligt (vervanging bij langdurige ziekte e.d.).
- De gemeentelijke bijdrage blijft beperkt tot het subsidieresultaat en de vaste lasten. Doelstelling is dat de bedrijfsvoering over alle werksoorten samen neutraal verloopt. In de vergadering van het Dagelijks Bestuur van 24 november 2016 is de afspraak gemaakt dat de begroting (en meerjarenbegroting) sluitend moeten zijn. Dit heeft effect op de hoogte van de gemeentelijke bijdragen: de vaste lasten zijn geheel opgenomen in de gemeentelijke bijdrage; in de gemeentelijke bijdrage in het subsidieresultaat/begrotingssaldo worden nu, naast het subsidieresultaat, ook de overige exploitatieposten betrokken.
- Vennootschapsbelasting. In de begroting is geen rekening gehouden met eventuele lasten in het kader van de vennootschapsbelasting. Begin 2016 heeft de belastingdienst bericht dat, gelet op de activiteiten van WAVA en de wijze waarop eventuele resultaten worden verrekend, er geen sprake is van winsttoegmerk en dat daarom ook geen sprake is van vennootschapsbelastingplicht. Overigens is eind 2018 de Vpb-regelgeving voor sociale werkbedrijven aangepast, waardoor de mogelijkheden voor toepassing van de vpb-vrijstelling voor sw-bedrijven duidelijker zijn geworden.

Bijlage 3: Begroting naar taakvelden

Bedragen * € 1.000	Bedrijfsplan	Begroting	Meerjarenraming		
	2019	2020	2021	2022	2023
<u>0.1 Bestuur</u>					
Baten					
Lasten	13-	13-	13-	13-	13-
<u>0.4 Overhead</u>					
Baten	254	254	254	254	254
Lasten	254-	254-	254-	254-	254-
<u>0.5 Treasury</u>					
Baten					
Lasten	36-	40-	46-	53-	65-
<u>0.8 Overige baten en lasten</u>					
Baten					
Lasten	100-	100-	100-	100-	100-
<u>0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)</u>					
Baten					
Lasten					
<u>0.10 Mutatie reserves</u>					
Baten					
Lasten					
<u>011. Resultaat van de rekening van baten en lasten</u>					
Baten	-	-	-	-	-
Lasten	-	-	-	-	-
<u>6.4 Begeleide participatie</u>					
Baten	15.970	15.777	15.327	15.142	14.926
Lasten	15.821-	15.624-	15.168-	14.976-	14.748-
<u>6.5 Arbeidsparticipatie</u>					
Baten	-	-	-	-	-
Lasten					
Totalen taakvelden					
Baten	16.224	16.031	15.581	15.396	15.180
Lasten	16.224-	16.031-	15.581-	15.396-	15.180-
Saldo	-	-	-	-	-

Bijlage 4: Geprognosticeerde balans en EMU-saldo

Hieronder is een overzicht van het verwachte verloop van de balanscijfers opgenomen, alsmede de berekening van het EMU-saldo. Daarbij is gebruik gemaakt van de door de commissie BBV beschikbaar gestelde (berekenings)modellen.

Geprognosticeerde balans:

Begrotingsjaar T <i>Bedragen * € 1.000</i>	2020					
	T-2	T-1	T	T+1	T+2	T+3
Activa	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023
(im) Materiële vaste activa	6.729	6.497	6.282	6.078	5.912	5.753
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	1.828	1.828	1.828	1.828	1.828	1.828
Financiële vaste activa: Leningen	0					
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	0					
Totaal Vaste Activa	8.557	8.325	8.110	7.906	7.740	7.581
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	0					
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	0					
Uitzettingen <1 jaar	1.109	774	359	441	636	281
Liquide middelen	642	42	42	42	42	42
Overlopende activa	41	41	41	41	41	41
Totaal Vlottende Activa	1.792	857	442	524	719	364
Totaal Activa	10.349	9.182	8.552	8.430	8.459	7.945
Passiva	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023
Eigen vermogen	1.657	1.224	1.224	1.224	1.224	1.224
Voorzieningen	880	646	266	144	173	259
Vaste schuld	6.350	5.850	5.600	5.600	5.600	5.000
Totaal Vaste Passiva	8.887	7.720	7.090	6.968	6.997	6.483
Vlottende schuld	1.050	1.050	1.050	1.050	1.050	1.050
Overlopende passiva	412	412	412	412	412	412
Totaal Vlottende Passiva	1.462	1.462	1.462	1.462	1.462	1.462
Totaal Passiva	10.349	9.182	8.552	8.430	8.459	7.945

EMU-saldo:

Bedragen * € 1.000				T-1	T	T+1	T+2	T+3
				2019	2020	2021	2022	2023
EMU-SALDO				-435	-165	82	195	245
EMU-SALDO referentiewaarde				niet bekend				
Vershil EMU-saldo & referentiewaarde				-435	-165	82	195	245
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	0	0	0	0	0
			Uitzettingen	0	0	0	0	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	-335	-415	82	195	-355
			Liquide middelen	-600	0	0	0	0
		Overlopende activa	0	0	0	0	0	
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	-500	-250	0	0	-600
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	0	0	0	0	0
			Overlopende passiva	0	0	0	0	0
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				0				